

ВИСНОВОК

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації

Дорогої Олени Петрівни

на тему: «Клініко-морфологічне обґрунтування гормонотерапії лейоміоми
матки у жінок репродуктивного віку» на здобуття наукового ступеня доктора
філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я, за спеціальністю 222 Медицина
(спеціалізація Акушерство та гінекологія»)

1. Виконання освітньо-наукової програми.

Здобувачем Дорогою Оленою Петрівною повністю виконано індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури НМАПО імені П. Л. Шупика, що повністю відповідає Національній рамці кваліфікацій та вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затверженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261.

Аспірант Дорога Олена Петрівна здобула глибинні знання зі спеціальності; оволоділа загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; набула універсальних навичок дослідника, зокрема усної та письмової презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності; здобула мовні компетентності, достатні для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

2. Виконання індивідуального плану наукової роботи (наукова складова освітньо-наукової програми).

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта Дорогої Олени Петрівни був затверджений рішенням вченого ради НМАПО імені П. Л. Шупика 15 листопада 2017 року (протокол № 09). Науковий керівник кандидат медичних наук, доцент Яроцька Ірина Володимирівна, доцент кафедри акушерства, гінекології та перинатології НМАПО імені П. Л. Шупика. Термін виконання роботи: 2017-2021 роки.

Аспірантка Дорога Олена Петрівна своєчасно виконувала всі розділи індивідуального плану наукової роботи в установлені терміни, що підтверджено результатами піврічної проміжної, підсумкової та заключної атестації.

Своєчасно і в повному обсязі провела усі види досліджень (клінічні, лабораторні, експериментальні) із застосуванням сучасних та інформативних методів дослідження.

3. Актуальність дисертації.

Аспіранткою Дорогою Оленою Петрівною сумісно із науковим керівником за результатами проведеного патентного пошуку та аналізу наукової літератури в обсязі 18 патентів (8 - Україна, 5 - Польща, 3 - Німеччина, 2 - Російська Федерація) та 92 монографій монографії, авторефератів дисертацій, збірок наукових праць, визначено актуальність теми, яка полягала в тому, що лейоміома матки є однією із провідних проблем сьогодення, що визначається визначеною поширеністю і тенденцією до збільшення частоти цієї патології з прогресуючим перебігом захворювання, порушенням менструальної та репродуктивної функції у пацієнток репродуктивного віку. Основні труднощі пов'язані з недооцінкою особливостей проявів лейоміоми матки в залежності від характеру змін гормонального балансу та локалізації вузлів перебігу цього захворювання, а також його діагностикування, лікування та визначення реабілітаційних заходів репродуктивної функції жінок з лейоміомою матки. У зв'язку з цим визначення факторів індивідуального ризику, частоти, структури та особливостей перебігу лейоміоми матки, визначення динамічних особливостей вмісту статевих, гонадотропних гормонів, а також особливостей ехоструктури, васкуляризації та гемодинаміки лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку, у тому числі до і після гормонального лікування дозволять зрозуміти механізми розвитку цього захворювання, поліпшити його діагностику, удосконалити існуючі та розвинуті нові, більш перспективні методи лікування, розробити і запровадити обґрунтовану схему лікування лейоміоми матки враховуючи клініко-морфофункциональні особливості і характер змін гормонального балансу та розробити відповідні реабілітаційні заходи репродуктивної функції жінок з лейоміомою матки

На підставі визначеності актуальності було сформульовано мету, завдання та методи дослідження.

4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.

Дисертаційне дослідження аспіранта Дорогої Олени Петрівни на тему: «Клініко-морфологічне обґрунтування гормонотерапії лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку» виконано в межах науково-дослідницьких робіт кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національної медичної академії після дипломної освіти імені П.Л. Шупика: «Актуальні аспекти охорони репродуктивного здоров'я жінок прегравідарної підготовки та пренатальної діагностики в сучасних умовах» (№ державної реєстрації 0117U006095), термін виконання 2017–2020 роки, та її власне дослідження стало фрагментом даної науково-дослідної роботи.

5. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна.

Аспіранткою Дорогою Оленою Петрівною вперше проведено комплексне дослідження, включаючи клінічні, діагностико-інструментальні, морфологічні дослідження у жінок репродуктивного віку з лейоміомою матки. Вперше здійснено удосконалення методів діагностики лейоміоми матки у жінок

репродуктивного віку. Встановлено особливості клінічного перебігу, механізми розвитку, морфологічні та імуногістохімічні структури вузлів.

Дорогою Оленою Петрівною розроблено та впроваджено удосконалену методику хірургічного і медикаментозного лікування жінок репродуктивного віку з лейоміомою матки.

Із застосуванням сучасних методів дослідження вперше проведено аналіз клінічного комплексного обстеження. Визначено частоту, структуру та особливості перебігу лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку. Доведено високу ефективність діагностики лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку шляхом застосування комплексного ультразвукового дослідження органів малого тазу з кольоровим допплерівським картуванням та вивченням кровопостачання вузлів.

Аспіранткою Дорогою Оленою Петрівною на підставі результатів комплексного клініко-лабораторного та морфо-функціонального обстеження удосконалено та обґрунтовано запропоновано доцільність застосування ефективної схеми післяопераційного реабілітаційного лікування у жінок з можливістю застосування гормонотерапії в залежності від чутливості рецепторного апарату тканин лейоміоми матки.

Доведено, що факторами ризику виникнення лейоміоми у жінок репродуктивного віку є: порушення менструального циклу, наявність спадкової детермінації, наявність штучних абортів та непліддя, обтяженість соматичного анамнезу з переважанням захворювань нервової системи та ШКТ, алергічних захворювань, наявність обтяженого гінекологічного анамнезу та тривале застосування внутрішньоматкових контрацептивних засобів.

До проведення гормонального лікування у крові жінок з лейоміомою матки спостерігалося достовірне підвищення рівня ФСГ та ЛГ з відсутністю їх циклічності, а також відмічалася відносна гіперестрогенія на тлі зниження рівня прогестерону. Після проведеного запропонованого післяопераційного реабілітаційного курсу гормонотерапії в крові жінок спостерігалося достовірне зниження рівня ФСГ та ЛГ, відновлення їх циклічності та зникнення гіперестрогенного гормонального фону.

Особливості ваксуляризації проявлялися у тому, що в переважній більшості лейоматозних вузлів у хворих жінок спостерігався селективний внутрішньо вузловий кровоплин, який прямо пропорційно залежить від діаметру вузла. Гемодинаміка в маткових судинах у хворих жінок незалежна від розташування лейоматозних вузлів, характеризується збільшення пульсового індексу, збільшення індексу резистентності та має вірогідні відмінності у порівнянні із здоровими жінками.

Запропонована схема лікування з урахуванням ступеня експресії естрогенових та прогестеронових рецепторів до гормонотерапії дозволяє відновити нейроендокринну регуляцію репродуктивної функції жінок

репродуктивного віку після органозберігаючого оперативного лікування ефективніше, ніж загальновідома схема емпіричного лікування: менструальний цикл відновився фактично в 100 % жінок, проти 46,6 % до лікування.

Застосування уdosконаленого методу гормонотерапії пацієнток з урахуванням клініко-морфофункциональних особливостей та чутливості рецепторного апарату на тлі динаміки гормональних змін сприяє більш благоприємному перебігу вагітності та пологів.

6. Нові науково обґрунтовані теоретичні та / або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень.

Аспірантою Дорогою Оленою Петрівною особисто розроблено та впроваджено рекомендації в практичну охорону здоров'я, що тактика ведення усіх жінок репродуктивного віку хворих на лейоміому матки має бути індивідуальною та залежати від наявності факторів ризику, стану соматичного здоров'я жінки, наявності супутньої гінекологічної патології, кількості та розмірів лейоматозних вузлів, їх розташування, кровопостачання та анатомічної будови.

З метою вибору органозберігаючого оперативного лікування та медикаментозної терапії пацієнтки з лейоміомою матки до та після оперативного лікування повинні проходити комплексне УЗ-дослідження та доплерометрію.

Основним методом діагностики та лікування субмукоznої лейоміоми матки 0 та I типу треба вважати гістерорезектоскопію.

Проведення імуногістохімічного дослідження рецепторного апарату дозволяє виявляти більшу кількість патогенетичних варіантів захворювання на ЛМ, ніж проведення тільки одного морфо-гістологічного дослідження.

Усім жінкам, які планують вагітність, після проведення консервативної міомектомії доцільно застосовувати клініко-морфологічно обґрунтовану гормонотерапію, з урахуванням даних дослідження динаміки гормонального фону та імуногістохімічного дослідження рівня експресії естрогенових та прогестеронових рецепторів для досягнення стійкого терапевтичного ефекту в ході диспансерного спостереження та підвищення рівня відновлення репродуктивної функції жінок.

Розроблений алгоритм диференційної діагностики та лікування лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку впроваджені в клінічну практику ДНУ «Науково-практичний центр профілактичної та клінічної медицини» Державного управління справами, Українського науково-практичного центру ендокринної хірургії та трансплантації ендокринних органів і тканин МОЗ України, Академічного Медичного Центру м. Києва.

Результати проведених аспіранткою Дорогою Оленою Петрівною досліджень включено в програму лекцій, семінарських та практичних занять в Центрі підвищення кваліфікації та професійного розвитку медичних працівників Клінічної лікарні «Феофанія» Державного управління справами, на кафедрі акушерства, гінекології та перинатології Національної медичної академії після дипломної освіти імені П.Л. Шупика.

Аспіранткою Дорогою Оленою Петрівною отримано патент на корисну модель №69885 (спосіб лікування лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку).

7. Ступінь обґрутованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.

Усі положення, висновки, рекомендації що містяться у дисертації, науково обґрутовані, достовірні, логічно витікають із результатів досліджень. Робота виконана на сучасному науково-методичному рівні із застосуванням принципів доказової медицини. Методики, що використані автором дослідження сучасні. Достатня для статистичної обробки кількість досліджень і клінічних спостережень дозволяють вважати отримані результати достовірними. Наукові положення, висновки, рекомендації, які сформульовані у дисертації, одержані на достатньому, фактичному матеріалі. Методи статистичного аналізу, які було використано в роботі адекватні.

При аналізі отриманих результатів аспіранткою Дорогою Оленою Петрівною було застосовано статистичну обробку клінічного матеріалу за допомогою статистичних програм Microsoft Excel, Statistica 7.0 та Statistica 8.0 for Windows. З метою визначення вірогідності різниці величин було застосовано критерій Стюдента (t), вірогідною вважалася різниця середніх величин при $p>0,05$.

Статистичний аналіз результатів досліджень проведений на сучасному рівні, коректно.

Вірогідність отриманих наукових результатів підтверджена на практиці в основній та групі порівняння достатнім обсягом спостережень. Наведені в роботі таблиці, малюнки переконливі, висновки коректні і повністю підтверджуються результатами досліджень. Висловлені в роботі наукові положення, рекомендація науково обґрутовані.

8. Апробація результатів дисертації.

Матеріали дисертації оприлюднені у виступах:

- міжнародних науково-практичних конференціях: міжнародному конгресі з репродуктивної медицини (м. Москва, РФ, 2012 рік); другому міжнародному німецько-українського конгресі «Інноваційні технології в гінекології, мамології та естетичній медицині» (Україна – Німеччина 2018 рік);

третьому міжнародному україно-німецькому конгресі «Інноваційні технології в гінекології, мамології та естетичній медицині» (Україна – Німеччина 2019 рік).

– науково-практичних конференціях державного рівня: науково-практичній конференції з міжнародною участю «Актуальні питання акушерства, гінекології та перинатології» (Судак, 2013); науково-практичній конференції з міжнародною участю «Статеві розлади: мультидисциплінарний підхід до діагностики та корекції» (Львів, 2016); науково-практичній конференції «Здоров'я жінки ХХІ» (м. Київ, 2019).

– засіданнях Асоціації лазерної медицини та косметології (м. Київ, 2019).

9. Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та зарахованих за темою дисертації. Список додається.

За матеріалами дисертації опубліковано 9 статей, з них 2 – одноосібно. Зокрема 6 статей у наукових фахових виданнях України відповідно до «Переліку наукових фахових видань України», 1 – в закордонному періодичному науковому виданні, 1 – в закордонному наукометричному виданні SCOPUS, 1 – у періодичному науковому виданні іншої держави, яка входить до Європейського Союзу, з напряму, за яким підготовлено дисертацію аспіранта. Крім того опубліковано тези доповідей в матеріалах науково-практичних конференцій.

Провідний внесок за обсягом у матеріали публікацій належить аспірантці. Аспірантка Дорога Олена Петрівна брала участь в статистичній обробці та аналізі одержаних результатів та підготовці матеріалів до друку.

10. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.

Ідея проведення дослідження, мета і завдання дослідження сформульовані науковим керівником – кандидатом медичних наук, доцентом Яроцькою Іриною Володимирівною.

Аспірантка Дорога Олена Петрівна самостійно провела патентне дослідження та інформаційні пошуки, аналіз наукової літератури, визначила методи дослідження, провела ретроспективний аналіз історій хвороб жінок репродуктивного віку з лейоміомою матки. Самостійно виконала планування роботи, вивчення анамнезу, провела аналіз комплексного клініко-лабораторного обстеження 90 жінок з лейоміомою матки та 30 жінок групи контролю, провела вибір методик щодо постановки діагнозу, провела аналіз та систематизацію отриманих під час дослідження матеріалів. Винятково самостійно провела статистичну обробку отриманих результатів та сформулювала висновки з науково обґрунтованими практичними рекомендаціями. Автором самостійно написані всі розділи дисертації.

Удосконалення методів діагностики та лікування лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку на підставі результатів клініко-інструментального обстеження, анатомо-морфофункціонального обґрунтування вибору методу лікування в залежності від локалізації, морфологічної форми, чутливості рецепторного апарату на тлі динаміки гормональних змін аспірантка Дорога О.П. виконала спільно з науковим керівником Яроцькою І.В.

Основні результати дисертаційної роботи виконані у 11 публікаціях. У наукових роботах опублікованих у співавторстві аспірантці Дорогій Олені Петрівні належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізу отриманих результатів. Спільно з науковим керівником Яроцькою І.В. обговорені та узагальнені основні наукові положення дисертації, оформлені висновки та практичні рекомендації роботи.

Результати виконаного наукового дослідження аспіранткою Дорогою Оленою Петрівною на тему «Клініко-морфологічне обґрунтування гормонотерапії лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку» вирішують важливе наукове завдання – удосконалення методів діагностики та лікування лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку на підставі результатів клініко-інструментального обстеження, анатомо-морфофункціонального обґрунтування вибору методу лікування в залежності від локалізації, морфологічної форми, чутливості рецепторного апарату на тлі динаміки гормональних змін.

Спеціальність, якій відповідає дисертація: дисертація Дорогої Олени Петрівни за темою «Клініко-морфологічне обґрунтування гормонотерапії лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку» повністю відповідає паспорту спеціальності 22 галузі Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація «Акушерство і гінекологія»).

11. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації на етапі планування роботи та повторної біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики за результатами відкритого розгляду матеріалів дисертацій на засіданні Комісії з питань етики НМАПО імені П. Л. Шупика.

Аспіранткою Дорогою Оленою Петрівною вчасно представлені всі матеріали в комісію з питань етики НМАПО імені П. Л. Шупика з метою проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики (протокол засідання комісії з питань етики № 4 від 03.02.2020 року). За висновком встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи (протокол засідання комісії з питань етики № 1 від 26.09.2017 року).

12. Едність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації.

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням науково стилю викладення.

Дисертаційна робота написана українською мовою на 131 сторінках друкованого тексту. Стиль викладення в ній матеріалів досліджень, наукових положень і висновків забезпечують легкість і доступність їх сприйняття. Дисертаційна робота написана грамотно, відповідно до існуючих стилістичних стандартів. Робота містить анотацію, зміст, перелік умовних позначень, вступ, основну частину, що складається з викладу матеріалів та методів дослідження, чотирьох розділів самостійних досліджень, аналізу та узагальнення отриманих результатів, висновків, практичних рекомендацій, списку використаних джерел літератури, додатків. Робота має 21 малюнок та 26 таблиці. Список використаної літератури складає 210 робіт, які містяться на 18 сторінках.

13. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної добросерчності (академічного plagiatу, самоплагiatу, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації Дорогої Олени Петрівни не було виявлено ознак академічного plagiatу, самоплагiatу, фабрикації, фальсифікації, що підтверджено висновком експертної проблемної комісії за спеціальністю «Акушерство і гінекологія» від 19.02.2020 року (протокол №2/2/1). Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням аспіранта Дорогої Олени Петрівни, всі інші цитовані наукові результати супроводжуються посиланнями на їх авторів та джерела опублікування.

14. Набуття теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей. Відповідність дисертації вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40.

Аспіранткою Дорогою Оленою Петрівною здобуто необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності Дорога Олена Петрівна оволоділа методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провела власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також за результатами фахового семінару від 28.09.2020 (протокол №1) встановлено, що результати виконаного наукового дослідження аспіранта вирішують важливе наукове завдання – тактику ведення усіх жінок репродуктивного віку хворих на лейоміому

матки має бути індивідуальною та залежати від наявності факторів ризику, стану соматичного здоров'я жінки, наявності супутньої гінекологічної патології, кількості та розмірів лейоматозних вузлів, їх розташування, кровопостачання та анатомічної будови, а дисертація аспірантки Дорогої Олени Петрівни на тему «Клініко-морфологічне обґрунтування гормонотерапії лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку» в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація Акушерство і гінекологія) повністю відповідає вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40, та може бути представлена до захисту у спеціалізованій вченій раді.

Рецензенти:

Професор кафедри акушерства та гінекології № 1

НМАПО імені П. Л. Шупика

д. мед. н. професор

Т. Г. Романенко

Доцент кафедри акушерства, гінекології та перинатології

НМАПО імені П. Л. Шупика

д. мед. н. доцент

С. Ю. Вдовиченко

Додаток

до висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації Дорогої Олени Петрівни на тему: «Клініко-морфологічне обґрунтування гормонотерапії лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку» на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (спеціалізація Акушерство і гінекологія)

Список опублікованих праць за темою дисертації:

1. Дорога О. П. Метод консервативного лікування лейоміоми матки / О. П. Дорога, Л. П. Кузьмук // Таврійський медико-біологічний вісник. – 2013. – Т. 16, № 2, ч. 2 (62). – С. 217–219. (Особистий внесок – зібрала матеріал, провела аналіз та узагальнення результатів і підготувала до друку).
2. Doroha O, Iarotska I, Vitiuk A, Strelko H. OPTIMIZATION OF METHODS OF DIAGNOSTICS AND TREATMENT OF SUBMUCOSAL LEIOMYOMAS IN WOMEN OF REPRODUCTIVE AGE. Georgian Med News 2019 (297):35-40. (Особистий внесок – зібрала матеріал, провела аналіз та узагальнення результатів і підготувала до друку).
3. Гистероскопия в диагностике и лечении внутриматочной патологии / Н. Е. Яроцький, Б. В. Хабрат, И. В. Яроцкая, Е. П. Дорогая // Проблемы репродукции. – 2012. – С. 205–206. (Особистий внесок – брала участь у плануванні досліджень, зборі матеріалу, провела аналіз та узагальнення результатів, підготувала до друку).
4. Дорога О. П. Оптимізація методу відновлення репродуктивної функції у жінок із субмукозною міомою матки / О. П. Дорога // Клінічна ендокринологія та ендокринна хірургія. – 2014. – № 3 (48). – С. 47–52.
5. Структурно-метаболічні особливості будови ендометрія у жінок пізнього репродуктивного віку з доброкісними тиреопатіями / М. Є. Яроцький, О. П. Дорога, Л. М. Семенюк, О. О. Литвак, Л. С. Наутина, О. Я. Гирявенко // Ендокринологія. – 2016. – Т. 21, № 1. – С. 51–56. (Особистий внесок – брала участь у плануванні досліджень, зборі матеріалу, провела аналіз та узагальнення результатів, підготувала до друку).
6. Клініко-морфологічні особливості лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку / М. Є. Яроцький, С. Г. Гичка, О. П. Дорога, І. В. Яроцька, Л. В. Дем'яненко // Ендокринологія. – 2016. – № 2. – С. 154–160. (Особистий внесок – брала участь у плануванні досліджень, зборі матеріалу, провела аналіз та узагальнення результатів, підготувала до друку).
7. Яроцький М. Є. Особливості перебігу доброкісних захворювань матки у жінок репродуктивного віку з метаболічним синдромом / М. Є. Яроцький, Л. В. Дем'яненко, О. П. Дорога // Клінічна репродуктологія та ендокринна хірургія. – 2016. – № 3 (55). – С. 65–75. (Особистий внесок – брала участь у плануванні досліджень, зборі матеріалу, провела аналіз та узагальнення результатів, підготувала до друку).

8. Дорога О. П. Взаємозв'язок морфології та клініки у жінок репродуктивного віку, хворих на лейоміому матки / О. П. Дорога // Вісник Української медичної академії Актуальні проблеми сучасної медицини. – 2016. – Т. 16, вип. 4 (56), ч. 1. – С. 105–111.

9. Дорога О. П. Особливості сексуального життя жінок репродуктивного віку хворих на лейоміому матки / О. П. Дорога // Стендова доповідь на наук.-практ. конф. з міжнар. участю «Статеві розлади: мультидисциплінарний підхід до діагностики та корекції», (Львів, 14–15 квіт.2016 р.).

10. Olena Doroha, Mykola Iarotskyi, Iryna Iarotska, Liudmyla Semeniuk, Olga Nikitina UTERINE FIBROIDS IMPACT ON FERTILITY AND PREGNANCY OUTCOME EUREKA: Health Sciences № 2 (2020), 52-58. (Особистий внесок – брала участь у плануванні досліджень, зборі матеріалу, провела аналіз та узагальнення результатів, підготувала до друку).

11. Спосіб лікування лейоміоми матки у жінок репродуктивного віку // Яроцький М. Є., Дорога О. П. ; Патент на корисну модель № 69885 (51) МПК (2012.01) A61B 17/00. Заявник та патентовласник Національний медичний університет імені О.О. Богомольця. – № u2012 00977; заявл. 31.01.12; опубл. 10.05.12, Бюл. № 9. (Особистий внесок – брала участь у плануванні досліджень, зборі матеріалу, провела аналіз та узагальнення результатів, підготувала до друку).